

GL-PLB-001-10
אפריל 2018

הנחיות רפואיות להתרמת דם

כל אדם בריא העונה על הקריטריונים שנקבעו בנוהלי משרד הבריאות, רשאי לתרום דם.
גיל התורם:

- תרומה ראשונה: 18-60 שנים.
- בגיל 17-18 נדרש אישור הורים או אפוטרופוס חוקי.
- לתרומה ראשונה מעל גיל 60 ותרומה חוזרת מעל גיל 65 נדרש אישור מהרופא המטפל אחת לשנה, עמידה במדדים לקבלת תורמים, והתרמה באתר ניח בו נוכח איש צוות רפואי בעל הסמכה בביצוע החייאה בסיסית, לכל הפחות.

יחד עם זאת, קיימות מספר הגבלות שחלקן מפורטות להלן:

1. יש לוודא שעברו 3 חודשים מתרומת הדם האחרונה.
2. אם הייתה תגובה קשה מאד בתרומות דם קודמות, כמו איבוד הכרה או התכווצויות מומלץ שלא לתרום דם.
3. המשקל צריך להיות מעל 50 ק"ג.
4. בבדיקת לחץ הדם יש לוודא שהערכים לא יעלו על 180/100 ולא יהיו מתחת 100/60 מ"מ כספית.
5. אין מניעה לתרום דם בעת המחזור החודשי.
6. בהריון – אין לתרום דם.
7. לידה – ניתן לתרום חצי שנה לאחר הלידה.
8. אין לתרום דם 12 שעות לפני טיסה/צלילה/ספורט אתגרי/או עיסוק במקצועות הדורשים ריכוז מוגבר (כגון נהיגים בתחבורה ציבורית במשמרת, עבודות בגובה וכו')
9. בעת מחלה חריפה – אין לתרום דם.
10. טיפול באנטיביוטיקה – אפשר לתרום 3 ימים לאחר סיום הטיפול באנטיביוטיקה והחלמה מלאה.
11. טיפולי שיניים – אפשר לתרום 24 שעות לאחר טיפול אצל שיננית ו-7 ימים לאחר טיפול שורש / עקירת שן.
12. אדם עם יתר ל.ד המטופל בחוסמי β (ביתא) יכול לתרום רק אם הדופק שווה או מעל 70 לדקה.
13. אדם הסובל מבעיה לבבית או הפרעות בקצב הלב הדורשות טיפול תרופתי, אינו יכול לתרום דם (למעט צניחה של המסתם המיטרלי ומומים מולדים שתוקנו).
14. אנשים שסבלו מאפילפסיה יכולים לתרום דם אם אינם מקבלים טיפול תרופתי ועברו לפחות 5 שנים מההתקף האחרון.
15. דלקת כבד (צהבת):
  - אדם שסבל מדלקת כבד /צהבת מסיבה לא ידועה – יכול לתרום שנתיים לאחר ההחלמה.
  - אדם שסבל מדלקת כבד נגיפית מסוג A – יכול לתרום שנה לאחר ההחלמה.
  - אדם שסבל מדלקת כבד נגיפית מסוג B או C – אין לתרום.
16. חשיפה עקב מגע עם חולה בדלקת כבד – יש לבדוק עם סמכות רפואית בשירותי הדם.
17. במקרה של מתן חיסון מונע כנגד:
  - דלקת כבד מסוג B (שלא בעקבות חשיפה לחולה), יש לחכות שבוע.
  - חיסונים נגד שפעת, טטנוס, מנינגיטיס – אפשר לתרום מיד לאחר החיסון (בתנאי שאין לתרום תסמינים).
  - חיסון לאדמת/חצבת/חזרת/אבעבועות רוח/קדחת צהובה יש לחכות 4 שבועות.
18. אסטמה – אפשר לתרום במידה והתורם מרגיש טוב, לא היה התקף לפחות בשבוע שלפני התרומה, ואינו נוטל סטרואידים בכדורים
19. שחפת וברוצלוזיס – אפשר לתרום שנתיים לאחר החלמה מלאה.
20. סכרת – אפשר לתרום אם הסכרת מאוזנת ע"י דיאטה או כדורים.
חולי סכרת מטופלים באינסולין לא מורשים לתרום דם.

GL-PLB-001-10

אפריל 2018

21. מחלות ממאירות - מחלה או היסטוריה של מחלה ממאירה המטולוגית או המושרית ע"י וירוסים (לויקמיה, לימפומה, מחלת הודג'קין) – אין לתרום דם.
גידולים מקומיים ללא פוטנציאל מטסטטי (BCC או פוליפ בצוואר הרחם) יתקבלו לאחר הוצאת הנגע והחלמה מלאה.
גידולים אחרים: לפחות 5 שנים לאחר השלמת הטיפול והחלמה מלאה.
22. כיב בקיבה (ulcer) – אפשר לתרום במידה והכיב אינו מדמם, ורמת ההמוגלובין תקינה.
23. אנמיה או נטיה לדמם – אין לתרום דם.
24. מחלה כרונית – יש לבדוק עם הסמכות הרפואית בשירותי הדם.
25. תרופות – עפ"י נוהלי שירותי הדם.
26. קבלת עירוי דם/מרכיבי דם – אפשר לתרום 6 חדשים לאחר קבלת העירוי.
27. ביצוע כתובת קעקע, פירסינג, איפור קבוע, אנדוסקופיה עם ביופסיה - אפשר לתרום אם עברו 6 חדשים.
28. ביקורים בארצות אנדמיות למלריה – אפשר לתרום שנה לאחר עזיבת האיזור האנדמי.
29. מגורים/ שהייה מעל 6 חודשים בארץ שבה מלריה נפוצה או תחלואה במלריה – אפשר לתרום דם אם עברו 3 שנים מעזיבת מהאיזור האנדמי/החלמה ממלריה.
30. ביקור/שהות או מגורים במדינות עם שכיחות גבוהה לאיידס (מעל 1% מהאוכלוסיה, עפ"י הגדרת ארגון הבריאות העולמי) - ניתן להתרים מי שביקר או שהה מעל שנה בארץ אנדמית אם חלפו 12 חדשים מעזיבתו את האיזור האנדמי
האזורים האנדמיים למלריה/איידס מופיעים באתר www.cdc.gov.
31. גברים המקיימים יחסי מין עם גברים:
31.1 ניתן להתרים - אם חלפו 12 חדשים ממוגע מיני אחרון.
31.2 בטרם חלפו 12 חודש מקיום יחסים – יוכלו לתרום דם ומנת הפלסמה שתרמו תוקפא ותישמר בקרנטינה, במשך 4 חודשים. אם יתרמו שוב בחלוף 5 חודשים ותוצאות הבדיקות לזיהוי מחלות העלולות לעבור בעירו תהיינה שליליות, תסופק המנה הקפואה לטיפול בחולים.
32. **מצבים בהם אי-אפשר להשתמש במנה לעירוי:**
- 32.1. התורם קיבל טיפול בהורמון גדילה ממקור אנושי, או עבר השתלת קרומי מח או קרנית, ממקור אנושי.
- 32.2. במשפחה הקרובה (עד קרבה שנייה) לתורם יש מחלת עצבים בשם: "קרואצפלד – יעקב", או נאמר שבמשפחתו קיים סיכון למחלה זו.
- 32.3. התורם שהה באנגליה תקופה מצטברת של ששה חדשים בין השנים 1980-1996 או קיבל עירוי דם בבריטניה משנת 1980.
- 32.4. התורם מקיים אורח חיים העלול להגביר את הסיכון למקבלי הדם כמו שימוש תוך ורידי/הסנפת סמים, קיום יחסי מין עבור תשלום.
33. אנשים הנתמכים ע"י קביים – מותר לתרום באתר התרמה ניח, באישור סמכות מקצועית, בכפוף למדדים החלים על כלל תורמי הדם בישראל. אין לתרום בקרוואל.
34. מי שקיים יחסי מין עם אנשים שסעיפים 30, 31, 32.4 ניתן להתרים - אם חלפו 12 חדשים ממוגע מיני אחרון.
35. נגיפים טרופיים (כגון זיקה, דנגה, צ'יקונגוניה):
35.1. מותר לתרום 4 חודשים לאחר ההחלמה ממחלה.
35.2. מותר לתרום 4 שבועות לאחר עזיבת ארץ אנדמית לנגיפים טרופיים.
האזורים האנדמיים לנגיפים טרופיים מופיעים באתר www.cdc.gov
- 35.3. לאישה: מותר לתרום 4 שבועות לאחר קיום יחסי מין עם גבר ששהה באזור אנדמי לזיקה ושלא חלפו 3 חודשים ממועד עזיבתו את האיזור האנדמי.

מטעמי נוחיות בלבד המסמך כתוב בלשון זכר.

GL-PLB-001-10
אפריל 2018

אישור: 1/4/2018

פרופ' שנער – מנהלת שירותי הדם
דר' אשר מוזר – סגן מנהלת שירותי הדם
דר' ורוניקה גנדלמן – ע' רפואית למנהלת שירותי הדם